

Beleidsregels Huishoudelijke ondersteuning 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela

gelet op het bepaalde in artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;
gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
gelet op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Pekela 2023;

B e s l u i t

Vast te stellen de
Beleidsregels Huishoudelijke ondersteuning gemeente Pekela 2023

Hoofdstuk 1: Begrippen

Artikel 1.

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - Verordening: Verordening maatschappelijke ondersteuning Pekela;
 - Wet: Wet maatschappelijke ondersteuning.
2. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet, het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, de Algemene wet bestuursrecht en de Nadere regels.

Hoofdstuk 2: Toegang tot huishoudelijke ondersteuning

Artikel 2. Onderzoek

Op grond van de Wet en de Verordening wordt onderzocht of de cliënt voor een maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning in aanmerking komt.

Wat komt er stapsgewijs in het onderzoek aan de orde?

1. Allereerst wordt de ondersteuningsvraag vastgesteld;
2. Welke problemen zijn er specifiek die de zelfredzaamheid en participatie belemmeren? Dit levert een eerste beeld op van welke ondersteuning naar aard (kwaliteit) en omvang nodig is om een passende bijdrage te leveren aan de ondersteuning) en om het gewenste resultaat te bereiken;
3. Wat zijn de eigen mogelijkheden?
4. Is er sprake van gebruikelijk hulp?
5. Zijn er mogelijkheden tot inzet mantelzorg?
6. Zijn er mogelijkheden tot verlenen van hulp door personen in het sociale netwerk?
7. Zijn er voorliggende (algemene) voorzieningen waar een beroep op gedaan kan worden?

Voor zover niet toereikend dient een maatwerkvoorziening te worden verstrekt.

Hoofdstuk 3: Huishoudelijke ondersteuning

Artikel 3.1 Maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning

1. De inwoner met een ondersteuningsvraag voor huishoudelijke ondersteuning neemt rechtstreeks contact op met de gemeente Pekela voor het indienen van een aanvraag.
2. De gemeente geeft aan met welke zorgaanbieder een afspraak gemaakt kan worden.
3. De gemeente controleert of de inwoner tot de doelgroep behoort, onderzoekt wat de ondersteuningsbehoefte is, en of andere voorwaarden wordt voldaan zoals in artikel 2 van deze regeling is opgenomen en stelt vervolgens vast en hoeveel uur ondersteuning nodig is.
4. Als blijkt dat de inwoner aan de gestelde voorwaarden (zie artikel 2 van deze regeling) tot de doelgroep behoort, dan wordt gestart met een maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning.
5. De gemeente Pekela neemt op basis van het door haar ingesteld onderzoek een besluit en maakt dit via een beschikking kenbaar aan de cliënt.

Hoofdstuk 4: Resultaten huishoudelijke ondersteuning (HO)

Wat is het resultaat van de huishoudelijke ondersteuning en hoe bereik je dit? Hiervoor gebruikt de gemeente Pekela het door het bureau HHM en KPGM Plexus ontwikkelde normenkader voor het toekennen van Huishoudelijke Ondersteuning. Het normenkader bestaat uit de volgende resultaatgebieden:

Artikel 4.1 Zes resultaatgebieden

Huishoudelijke ondersteuning bestaat uit zes resultaatgebieden:

1. Een schoon en leefbaar huis.
2. Schone, kleding en bedden- en linnengoed.
3. Boodschappen voor het dagelijks leven.
4. Beschikken en nuttigen over maaltijden (warm en brood).
5. Kinderen in huis zijn verzorgd.
6. Georganiseerde huishoudelijk taken.

Artikel. 4.2 Een schoon en leefbaar huis

Om het resultaat van een schoon en leefbaar huis te kunnen behalen kan (gedeeltelijke) overname van schoonmaakactiviteiten nodig zijn. Onder leefbaar wordt verstaan een opgeruimde en functionele leefruimte, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

Per huishouden worden de volgende ruimtes schoongemaakt, volgens het normenkader HHM/KPMG:

- de huiskamer
- de als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimte(s)
- de sanitaire ruimte(s) (max. 1 badkamer en 2 toiletten)
- de keuken
- de hal met trap als deze aanwezig is

Overige en niet in gebruik zijnde ruimte(s) worden niet of incidenteel schoongemaakt. Onder de niet frequente ruimtes worden die ruimtes in huis verstaan die gebruik worden door de cliënt, maar niet tot de reguliere ruimtes behoren. Denk bijvoorbeeld aan een hobby- of logeerkamer.

Het huis dient zodanig schoon en leefbaar te zijn dat geen vervuiling plaatsvindt en zo een algemeen aanvaardbaar basisniveau van een schoon en leefbaar huis wordt gerealiseerd. Dit betekent niet dat alle woonruimten wekelijks schoongemaakt moeten worden. In het normenkader HHM/KPMG wordt aangegeven hoe vaak een bepaalde ruimte wordt schoongemaakt.

De aanwezigheid van dieren, uitgezonderd hulphonden, geven geen aanleiding voor het toekennen van aanvullende inzet.

Het schoonmaken of schoonhouden van buitenruimtes vallen buiten de reikwijdte van de HO. Het zemen van de ramen aan de buitenkant is hier een voorbeeld van.

Het onderhoud van de tuin, het uitlaten van huisdieren en overige activiteiten maken geen onderdeel uit van de HO. Dit geldt ook voor het verrichten van hand- en spandiensten, zoals het ophangen van een lamp of het schoonmaken van verzamelingen.

Artikel 4.3 Beschikken over schone kleding en bedden- en linnengoed

Het doel van dit resultaat is dat de persoon beschikt over gewassen schone kleding. We spreken hier uitsluitend over de normale dagelijkse kleding inclusief textiel zoals handdoeken en beddengoed. De wasverzorging, zoals bedoeld binnen dit resultaatgebied, omvat het wassen, het drogen, opvouwen en opbergen/opruimen van de was. Het beschikken over een wasmachine is volgens het gemeentelijke beleid algemeen gebruikelijk.

In de praktijk wordt ondersteuning in de wasverzorging bijna altijd gecombineerd met resultaatgebied 'een schoon en leefbaar huis'. Tijdens de looptijd van het wasprogramma kunnen andere of elders huishoudelijke ondersteuningsactiviteiten worden gedaan.

Artikel 4.4 Boodschappen doen

De afgelopen jaren zijn er diverse ontwikkelingen geweest rondom boodschappen. In zijn algemeenheid gaat de gemeente ervan uit dat hier, als voorliggende voorziening, boodschappendiensten of -services voor beschikbaar zijn.

Artikel 4.5 Beschikken over maaltijden

Broodmaaltijden

Het bereiden van een broodmaaltijd kan onder de huishoudelijke ondersteuning vallen wanneer iemand niet in staat is om hier op eigen kracht of met hulp van het netwerk in te voorzien. Als deze ondersteuning noodzakelijk is dan wordt ervan uitgegaan dat eenmaal per dag de broodmaaltijden voor die dag worden

klaargemaakt. Bij de beoordeling van de noodzaak dient ook te worden gekeken of de cliënt bijvoorbeeld andere voorzieningen heeft die hierin ondersteuning kunnen bieden.

Warme maaltijd

Gelet op het aanbod van (warme) kant-en-klaar maaltijden is ondersteuning bij dit resultaatgebied in beginsel niet noodzakelijk. Wanneer door individuele situaties de eigen kracht, voorliggende wetgeving en de maaltijdservices niet toereikend zijn, kan het bereiden van de warme maaltijd onder de huishoudelijke ondersteuning vallen.

Artikel 4.6 Zorg voor jonge kind(eren) binnen het gezin

Bij de zorg voor minderjarige kinderen gaat het om de dagelijkse, gebruikelijke hulp voor gezonde kinderen die tot het gezin behoren als **beide** ouders niet in staat zijn deze te leveren. Het betreft activiteiten als wassen en aankleden, hulp bij eten en/of drinken en een maaltijd voorbereiden. Het passen op kinderen valt niet onder dit resultaat.

Artikel 4.7 Organisatie van huishoudelijke taken

Het kan zijn dat een cliënt niet meer zelf (volledig) de regie kan voeren over het huishouden. Als het zo is dat een hulp daar aantoonbaar extra werkzaamheden moet doen of bijvoorbeeld door het gedrag van de cliënt extra tijd nodig heeft, dan kan hiervoor extra tijd (30 minuten per week) geïndiceerd worden.

Hoofdstuk 5: Normenkader huishoudelijke ondersteuning

Art. 5.1 Normenkader als richtlijn

De gemeente Pekela gebruikt het normenkader als hulpmiddel, als leidraad om te komen tot een professionele afweging. Afbeelding 1: Normenkader: activiteiten en frequenties

Toelichting op 'enige' of 'veel' extra ondersteuning:

De criteria om voor extra ondersteuning in aanmerking te komen zijn in artikel 5.2 van de toelichting op de beleidsregels huishoudelijke ondersteuning Pekela opgenomen. Enige extra inzet is nodig als duidelijk iedere week extra goed moet worden schoongemaakt of door de aandoening/beperking van de inwoner duidelijk vaker bepaalde schoonmaakwerkzaamheden moeten worden gedaan. Dit gebeurt dan in de praktijk tijdens het 1x per week schoonmaken. Als veel extra inzet nodig is, is vaak sprake van de noodzaak van 2 schoonmaakmomenten per week. Deze extra inzet gebeurt op basis van de specifieke situatie van de inwoner en vaak ook in afstemming met de schoonmakende partij.

Toelichting op slaapkamer (ruimte) wel/niet in gebruik:

Extra kamers in de woning, naast de hoofdslaapkamer van de cliënt, worden schoongemaakt:

Als de extra kamer daadwerkelijk als slaapkamer in gebruik is, wordt deze schoongemaakt en is hier 18 minuten per week voor beschikbaar. De slaapkamer van een kind wordt door het kind zelf schoongemaakt (zie hiervoor artikel 3: Gebruikelijke hulp). Voor de andere extra kamers is er 5 minuten per week inzet van huishoudelijke ondersteuning mogelijk. Dat is onafhankelijk waar deze andere kamer voor wordt gebruikt. Met 20 minuten per maand heeft de hulp genoeg tijd om deze acceptabel schoon te houden.

Hoofdstuk 6: Weigering, herzien en terugvordering

Artikel 6.1. Weigeren, opschorten of intrekken

Maatwerkvoorzieningen worden alleen verstrekt als aanvulling op datgene wat de inwoner zelf kan doen, wat in samenwerking met anderen gedaan kan worden en/of wat gedaan kan worden met voorliggende voorzieningen. Als inwoners niet willen doen wat deze zelf kan doen dan zal een aanvullende maatwerkvoorziening geweigerd worden, opgeschort of ingetrokken.

Hoofdstuk 7: Slotbepalingen

Artikel 7.1. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na haar bekendmaking.

Artikel 7.2. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Beleidsregels Huishoudelijke Ondersteuning Pekela.

Bijlagen:

*Normenkader

*Toelichting op de beleidsregels Huishoudelijke ondersteuning

*Ondertekening
Pekela, 24 januari 2023
Het college van burgemeester en wethouders,
J. Kuin, burgemeester
J. van der Woude, secretaris*

Bijlage 1: Normenkader: activiteiten en frequenties

Tabel 1. Schoon en leefbaar huis

Schoon en leefbaar huis		Woonruimten				
		Woonkamer	Slaapkamer(s)	Keuken	Badkamer en toilet	Hal
Categorie schoonmaakactiviteiten	Afnemen nat en droog	Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Zitmeubels afnemen (droog/nat) Radiatoren reinigen	Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen	Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen
	Stofzuigen en dweilen	Stofzuigen Dweilen	Stofzuigen Dweilen	Stofzuigen Dweilen		Stofzuigen Dweilen Trap stofzuigen (binnenshuis)
	Ramen en gordijnen	Gordijnen wassen Lamellen/Luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen/luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen/luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen/luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen/luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen
	Bed verschon Keuken schoonmaken		Bed verschon Matras draaien	Keukenblok en -apparatuur (buitenzijde) Afval opruimen Keukenkastjes (binnenzijde) Koelkast (binnenzijde) Oven/magnetron Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdood) Afzuigkap reinigen (binnenzijde) Bovenkant keukenkastjes Tegelwand (los van keukenblok)		
	Opruimen	Opruimen	Opruimen		Badkamer schoonmaken (incl. stofzuigen en dweilen) Toilet schoonmaken Tegelwand badkamer afnemen	

Vervolg normenkader: activiteiten en frequenties

Tabel 2 Schoon en leefbaar huis (basisactiviteiten)

Ruimte	Basisactiviteit	Frequenties
Woonkamer (en andere kamers)	Stof afnemen hoog incl. luchtfilters	1 x per 2 weken
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Opruimen	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per week
Slaapkamer(s)	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters	1 x per 6 weken
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Opruimen	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per 2 weken

Keuken	Bed verschonen of opmaken	1 x per 2 weken
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per week
	Keukenblok (buitenzijde) inclusief tegelwand, kookplaat, spoelbak, koelkast, eventuele tafel	1 x per week
	Keukenapparatuur (buitenzijde)	1 x per week
	Afval opruimen	1 x per week
Sanitair	Afwassen*	1x per week
	Badkamer schoonmaken (inclusief stofzuigen en dweilen)	1 x per week
Hal	Toilet schoonmaken	1 x per week
	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters	1 x per week
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Trap stofzuigen (binnenshuis)	1 x per week
	Dweilen	1 x per week

* Is maaltijdvoorziening als aanvullende activiteit toegekend, waarbij afwassen een onderdeel is, dan wordt dit in mindering gebracht op de toekenning van de basisactiviteiten.

Tabel 3 Schoon en leefbaar huis (incidentele activiteiten)

Ruimte	Incidentele activiteit	Frequenties
Woonkamer (en andere kamers)	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Zitmeubels afnemen (droog/nat)	1 x per 8 weken
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
Slaapkamer(s)	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Matras draaien	2 x per jaar
Keuken	Gordijnen wassen	2 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	3 x per jaar
	Keukenkastjes (binnenzijde)	2 x per jaar
	Koelkast (binnenzijde)	3 x per jaar
	Oven/magnetron (grondig schoonmaken)	4 x per jaar
	Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdooit)	1 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) – vaatwasser bestendig	2 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) - niet vaatwasser bestendig	2 x per jaar
	Bovenkant keukenkastjes	1 x per 6 weken
	Tegelwand (los van keukenblok)	2 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
Sanitair	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Tegelwand badkamer afnemen	4 x per jaar
	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
Hal	Radiatoren reinigen	2 x per jaar

Tabel 4. Wasverzorging

Iedere inwoner dient te kunnen beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding en over schoon en gedroogd textiel (handdoeken en beddengoed). Ondersteuning bestaat uit wassen en strijken. Het strijken van kleding wordt alleen gedaan a) bij een medische noodzaak en voor zover betreffende kleding niet kreukvrij beschikbaar is (= algemeen gebruikelijke voorziening).

Activiteit	Frequenties*
------------	--------------

Was	Wasgoed sorteren	1x per week
	Behandelen van vlekken	5x per 2 weken (indien nodig)
	Was in de wasmachine stoppen (incl. wasmachine aanzetten)	5x per 2 weken
	Wasmachine leeghalen	5x per 2 weken
	Sorteren naar droger of waslijn	5x per 2 weken
	Was in de droger stoppen	5x per 2 weken
	Droger leeghalen	5x per 2 weken
	Was ophangen	5x per 2 weken
	Was afhalen	5x per 2 weken
	Was opvouwen	5x per 2 weken
	Was strijken	1x per week
	Was opbergen/opruimen	5x per 2 weken

* In een tweepersoonshuishouden wordt uitgegaan van een frequentie van 5x per 2 weken voor de was, in een eenpersoonshuishouden is dat 2x per week.

Tabel 5. Maaltijden

Het gaat om het klaarzetten van de broodmaaltijd(en) en het opwarmen van de warme maaltijd. Bij hoge uitzondering kan sprake zijn van het bereiden van de warme maaltijd. Voor het toekennen van hulp bij de maaltijden wordt onderstaande figuur van Schulinc gebruikt, waarin schematisch is weergegeven wanneer hulp bij de maaltijden onder welke wet valt. Afbeelding 2, vlg. Schulinc, Wolters Kluwer: Hulp bij maaltijden.

Komt een algemeen gebruikelijke voorziening niet tegemoet aan de eisen die aan de maaltijd worden gesteld (bv. bij een dieet dat voorgeschreven is door een arts) dan kan de warme maaltijd wel toegekend worden. Als er jonge kinderen woonachtig zijn in het huishouden, kan het bereiden van de warme maaltijd toegekend worden.

Onderdeel	Activiteit	Frequentie
Maaltijden	Broodmaaltijden: tafeldekken, eten en drinken klaarzetten (1 maaltijd op tafel, 1 maaltijd in de koelkast), afruimen, afwassen of vaatwasser inruimen/uitruimen	1x per dag*
	Opwarmen maaltijd: maaltijd opwarmen, tafeldekken, eten en drinken klaarzetten, afruimen, afwassen of vaatwasser in/uitruimen	1x per dag*

* Of minder als de cliënt hierin een deel van de week zelf of met behulp van het netwerk kan voorzien.

Tabel 6. Advies, instructie en voorlichting

Onderdeel	Activiteit
Advies, instructie en voorlichting	Aanleren van activiteiten en samen uitvoeren van de activiteiten gericht op een schoon en leefbaar huis en de was-verzorging
	Aanleren van activiteiten en samen uitvoeren van activiteiten gericht op boodschappen en maaltijden.

Tabel 7. Zorg voor jonge kinderen

Het gaat om verzorging van gezonde minderjarige kinderen die tot het gezin behoren. Ouders (6 Art. 1.247 Burgerlijk Wetboek. Met ouders worden ook andere opvoeders en verzorgers bedoeld.) zijn zelf verantwoordelijk voor de zorg voor kinderen. Zijn ouders hier langdurig niet volledig toe in staat, dan kan de gemeente tijdelijke ondersteuning (niet: volledige overname) bieden totdat een andere oplossing gevonden is.

Het gaat om dagelijkse, gebruikelijke hulp voor gezonde kinderen in geval van ontwrichting of calamiteiten. Hierbij wordt altijd uitgegaan van het waar mogelijk combineren van activiteiten. Dit betekent dat als een activiteit plaatsvindt voor meerdere personen en dit te combineren valt (bv. maaltijd bereiden, kinderen naar bed of school brengen), het aantal minuten eenmaal telt en niet per persoon.

Onderdeel	Activiteit
Verzorgen van minderjarige kinderen	Was verzorgen
	Kamers opruimen
	Eten maken
	Tasjes school
	Aankleden
	Wassen
	Eten geven
	Structuur bieden
	Meer tijd huishoudelijke taken
	Brengen naar school/crèche
	Naar bed brengen
	Afstemming met andere hulp/informele zorg
	Afstemming/sociaal contact (aankomst, vertrek, administratie, contact met cliënt)

Toelichting op de Beleidsregels Huishoudelijke Ondersteuning Pekela

Inleiding

In deze toelichting worden voor een juiste interpretatie de artikelen nader toegelicht. Deze beleidsregels zijn een verdere uitwerking van de bepalingen zoals opgenomen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning Pekela 2023. Met deze beleidsregels wordt een afwegingskader geformuleerd of en onder welke voorwaarden welke vorm van huishoudelijke ondersteuning kan worden ingezet.

Huishoudelijke ondersteuning wordt geboden aan inwoners die onvoldoende in staat zijn op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van andere personen uit het sociaal netwerk een schoon en leefbaar huis te realiseren. De hoogte van de ondersteuning wordt bepaald door de mate van beperking, de wijze waarop degene met zijn beperking om gaat en de mate van leerbaarheid. Maar ook andere aspecten zijn van belang, zoals de grootte van de woning en de gezinssamenstelling. De huishoudelijke ondersteuning wordt door de gemeente Pekela aangeboden in de vorm van een maatwerkvoorziening.

Hoofdstuk 2: Gebruikelijk hulp

Artikel 2. Onderzoek

Onder gebruikelijke hulp wordt verstaan hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten. Het uitgangspunt is dat binnen een huishouden gebruikelijke hulp aan de huisgenoten wordt gegeven. In principe kan als redelijk worden verwacht dat dit in een huishouden onderling opgevangen wordt. Het gaat daarbij niet alleen om het huishoudelijk werk, maar ook om de (gezamenlijke) administratie en de zorg en begeleiding van kinderen.

Tot het huishouden worden gerekend de huisgenoten die niet toevallig bij elkaar wonen. Het gaat dus altijd om:

- Gehuwden of samenwonenden; of
- Samenwonende ouder(s) en/of andere verzorger(s) of opvoeder(s) en kind(eren).
- Een alleenstaande is vanzelfsprekend één huishouden.

Wanneer is er sprake van niet-gebruikelijke zorg? Dat wordt getoetst aan de hand van de volgende vragen:

1. Is de huisgenoot in staat om de noodzakelijke hulp te bieden?
2. Is de huisgenoot beschikbaar om de noodzakelijke hulp te bieden?
3. Levert dit voor de huisgenoot die de noodzakelijke hulp biedt, geen overbelasting op?
4. Ontstaan er, door het verlenen van de noodzakelijke hulp door de huisgenoot, geen financiële problemen?

Als op grond van één (of meerdere) antwoorden op deze vragen wordt vastgesteld dat de gebruikelijke hulp niet kan worden geleverd, dan valt de inzet van deze mogelijkheid binnen de eigen leefeenheid als optie af.

Er zal dan gezocht worden naar hulp van buiten het huishouden zoals mantelzorg (vrijwilligers), zorg door personen in het sociale netwerk of professionele hulp.

Omschrijving mantelzorg

Mantelzorg is hulp ten behoeve van ondersteuning in de zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep.

Mantelzorg is dus zorg die niet door één van de huisgenoten in de leefeenheid wordt gegeven, aangezien er dan sprake is van gebruikelijke hulp. Mantelzorg is per definitie vrijwillig. Dit betekent dat als een mantelzorger geen mantelzorger meer wil zijn of de mantelzorg slechts tegen betaling wil verrichten, er geen sprake meer is van beschikbaarheid van mantelzorg.

Hoofdstuk 5: Normenkader huishoudelijke ondersteuning

Artikel 5.1 Normenkader als richtlijn

Het normenkader geeft de ondersteuningstijd aan voor een 'gemiddelde cliëntsituatie' en gaat uit van een volledige overname van alle activiteiten door professionals. De gemeente Pekela gebruikt het normenkader als hulpmiddel, als leidraad om te komen tot een professionele afweging. Hierbij wordt de situatie van de cliënt afgezet/vergeleken met het normenkader en wordt vervolgens op het individu toegesneden voor de invulling van de huishoudelijke ondersteuning. In het normenkader wordt per onderdeel de frequentie en/of de benodigde tijd genoemd dat toegekend kan worden.

Artikel 5.2 Gemiddelde cliëntsituatie

Wat wordt er nu onder de maatstaf 'gemiddelde cliëntsituatie' verstaan? Wanneer is daar sprake van:

- Een huishouden met 1 of 2 volwassenen zonder thuiswonende kinderen;
- Wonend in een zelfstandige huisvestingssituatie, gelijkvloers of met een trap;
- Er zijn geen huisdieren aanwezig die extra inzet van de ondersteuning vragen;
- De cliënt kan de woning dagelijks op orde houden (bijvoorbeeld aanrecht afnemen, algemeen opruimen) zodat deze gereed is voor de schoonmaak;
- De cliënt heeft geen mogelijkheden om zelf bij te dragen aan de activiteit en die moeten worden uitgevoerd;
- Er is geen ondersteuning vanuit mantelzorgers, netwerk en vrijwilligers bij activiteiten die moeten worden uitgevoerd;
- Er zijn geen beperkingen of belemmeringen aan de orde bij de cliënt die maken dat de woning extra vervuult of dat de woning extra schoon moet zijn;
- De woning heeft geen uitzonderlijke inrichting en is niet extra bewerkelijk of extra omvangrijk.

Afwijkingen van deze maatstaf kan leiden tot een extra of mindere omvang van de huishoudelijke ondersteuning. Dat zal dan altijd gemotiveerd worden.

Artikel 5.7 Activiteiten en frequenties benodigd voor de maaltijden

Uit jurisprudentie (Rechtbank 's Hertogenbosch 25-10-2012, nr. AWB 12/1795) blijkt dat twee broodmaaltijden en één warme maaltijd per dag adequaat kan worden geacht. Als het niet-eten leidt tot 'een behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop'.

V&VN (Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland) zegt hierover op haar website 'Onze gezondheid versterken, behouden en herstellen is onlosmakelijk verbonden met eten en drinken.'

Als iemand door wat voor psychische of lichamelijke oorzaak dan ook beperkt wordt in het zelfstandig voor eten of drinken zorgen, is er snel sprake van een gezondheidsrisico of gezondheidsbedreiging. In dit soort situaties gaat deze ondersteuning over naar de wijkverpleging. Als deze alsnog schriftelijk verklaart dat er géén behoefte is aan geneeskundige zorg of een hoog risico daarop zal de hulp bij het huishouden de ondersteuning hervatten. In de praktijk zal dit vóór de inzet van de hulp bij het huishouden gebeuren.